

ANUL 66

Seria II

Nr. 874

Biblioteca Centrală
Regională

ALBINA

Revistă săptăminală a Așezămintelor culturale

Joi

24 septembrie 1964

8 pagini — 15 bani

CE ESTE PĂȘUNEA DE IARNĂ?

NE RĂSPUNDE
PROF. UNIVERSI-
TAR dr. GH. BĂIA

Aprovizionarea ritmică, cu toate sortimentele de nutrețuri asigură o hranire rațională care reprezintă condiția esențială pentru apărarea sănătății animalelor, pentru obținerea unei producții ridicate de carne, lapte, lână.

Asigurarea cu nutrețuri și hrănirea echilibrată a animalelor se realizează mai ușor în perioadele anului când există nutrețurile verzi, suculente și plăcute la gust în care se găsesc toate substanțele nutritive necesare și anume, proteine cu valoare superioară, săruri minerale și altele.

În perioada de iarnă locul nutrețurilor verzi îl ia nutrețul însilozat, care păstrează în mare parte compoziția și însușirile nutrețului verde. Datorită însușirilor nutritive bune ca suculență, conținut ridicat de vitamine etc., nutrețul însilozat este considerat pe drept cuvânt pășunea de iarnă. Nutrețul însilozat corectează hrana animalelor în general uscată pe timpul iernii și prin aceasta ajută la menținerea producției, mai ales de lapte, la nivelul ridicat din timpul verii.

Iată de ce, în această perioadă când există multe posibilități de a se asigura cantități suficiente de nutrețuri însilozate este deosebit de important ca în fiecare gospodărie să se organizeze temeinic munca de însilozare. Este în interesul fiecărei gospodării să însilozeze cantități cât mai mari de nutrețuri.

O mare rezervă de hrană pentru animale o reprezintă cocenii de porumb în curs de recoltare în această perioadă și, după cum ne arată experiența din ultimii ani, aceștia se valorifică mai bine însilozati. Prin însilozare cocenii se înmoaie, capătă un gust plăcut, sînt consumați și digerați mai bine înlăturîndu-se pierderile prin resturile neconsumate, care la cocenii neinsilozati ajung pînă la 50 la sută.

Dar după cum se știe cocenii de porumb nu se pot însiloza fără adaosuri pentru că sînt prea uscați și nici nu conțin cantități suficiente de zaharuri necesare ca însilozarea să se petreacă normal. De aceea cocenii de porumb se însilozază împreună cu alte resurse existente în perioada de toamnă ca: nutrețuri verzi din culturile făcute în miriște (culturi duble) porumb verde, floarea-soarelui, sorguri, bostănoase, recolta a doua de iarbă de sudan, resturile din culturile de cîmp și de grădină cum sînt în primul caz

Vedere interioară din Pavilionul central al Expoziției realizării economiei naționale.

ÎN FLORIRE

*Nouă ești, așa cum te sculptară
energia brațelor și-a minții
celor douăzeci de ani — o, țară
de elanuri cum n-avură prinții!*

*Cum n-avură-odraslele avide,
ale celor ce-ți sugeau, ieri, vlagă.
Limpezif văzduhul de omide,
a-nflorit ca zmeura și fraga.*

*Toți obrații tăi, acum de soare,
sînt răsplata trudei noastre drepte.
Te-am clădit în clocoț, cu sudoare,
scări de vis durind pe rînd și trepte,*

*Numai lanuri, turme și podgorii
doldora de chihlimbare sparte,
prin mijlocul tău — deschis departe —
trece biul munților, cu norii*

*de belșuguri dătători și pace,
dătători de cîntece și pită.
Țară-a mea cu lună prin iactace,
cum nu este alta mai iubită; —*

*ținără, toridă, majestuoasă,
îți cobori pădurile ori mersul*

*printre-orășe cu uzine, unde-acasă
scot, la geamuri, muncitorii — versul.*

*Țară cu petrol și minereuri —
din trecut, cînd pleoapele masive
și le-nalță-aceste defileuri,
tu adii a mii de perspective.*

*Și-ai să fii din ce în ce mai nouă,
fiecare clipă te va face
steag înalt de purpură și rouă,
glastră-adincă dragostei de pace.*

MATEI ZEGA

Formații laureate ale Concursului al VII-lea

ANSAMBLUL FOLCLORIC DIN DĂIȘOARA

Situată în apropiere de Rupea și cuprinsă între dealurile Hirijilor, comuna Dăișoara a cunoscut mizeria anilor din trecut. Adeseori, în puținele clipe de răgaz, după munca istovitoare pe pământurile profilor, dăișorenii se retrăgeau în poenița de la marginea comunei. Aici, la umbra unui bătrîn stejar, căruia îi spuneau „copaciu al frumos”, vîrstnicii își exprimau în doine și cîntece grijile și necazurile, iar tinerii se prindeau în joc, deprinzînd de la bătrîni vechile dansuri de prin părțile locului.

«Cîntecul și jocul — povestește Romulus Bucur — ne mai alinau durerea. Dar și pentru asta locul era mic, cum mici ne erau și bucuriile. „Copaciu al frumos” a fost și el martorul suferințelor noastre...»

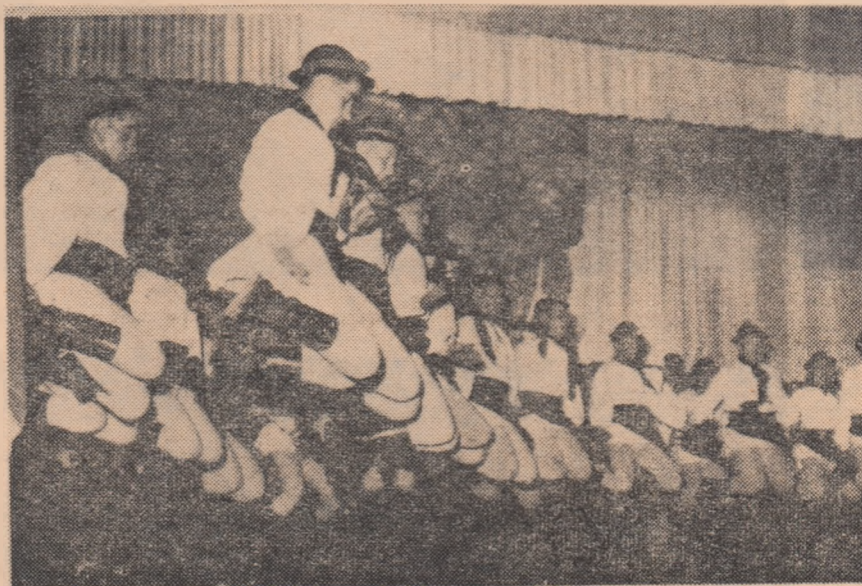
Anii au trecut și în viața dăișorenilor și-au făcut loc bucuriile vremurilor noi, care au schimbat înfățișarea comunei și traiul oamenilor. S-a înființat gospodăria colectivă, s-au construit magazine și case noi, iar în centru s-a ridicat clădirea cu etaj a căminului cultural. Scena mare a impunătorului cămin a luat locul scenei mici din jurul „copaciului al frumos”.

Încă din anul 1955, cîțiva tineri, opt la număr, au înjghebat o mică for-

mație de dansuri. Ceva mai tîrziu, dansatorii s-au pregătit și au participat la concursurile III și IV ale artiștilor amatori, ajungînd pînă la faza raională.

Acesta a fost doar începutul...

După numeroase repetiții au urcat tot mai des scenele căminelor din comună și din satele vecine: Homorod, Crialma și altele. Pasiunea și munca

Moment din spectacolul ansamblului folcloric din Dăișoara-Brașov.

DOUĂ DOCUMENTARE REMARCABILE

„Pagini de istorie”

Ne emoționăm, amintindu-ne cu ajutorul unei fotografii, diferite întâmplări din trecut, simțim impresionați recunoscînd vocea unui cîntăreț sau a unui actor dispărut conservată pe disc; dar ce poate fi mai tulburător decît posibilitatea de a vedea istoria în mișcare, de a ne revedea pe noi în cîteva din etapele esențiale ale drumului pe care l-am parcurs de la România din anii ultimului război mondial și pînă la țara socialistă de azi.

Acest prilej ne este oferit de vizionarea primului din cele două documentare realizate de studioul Alexandru Sahia la aniversarea Eliberării. Viu manual de istorie, filmul scenariștilui și regizorului Eugen Mandric este, fără îndoială, una din cele mai reușite producții documentaristice românești. Alcătuit în exclusivitate din materiale existente în arhivă Pagini de istorie e un film de montaj. Meritul esențial al realizatorului rezidă în faptul că a știut ce să aleagă și cum să îmbine. Din kilometri de peliculă pe care, împreună cu asistentul său, Dumitru Fernoagă, de la Arhiva națională de filme, a trebuit să-i cerceteze cu minuțiozitate, Eugen Mandric a selectat cele mai semnificative secvențe, a reușit să descopere multe fragmente de peliculă inedite. Deși e la debut, regizorul se dovedește un virtuos al montajului al cărui ritm nervos — alături de un comentariu concis, agitatoric, de bună calitate publicistică — ne ține permanent trează atenția.

Urmînd succesiunea principalelor evenimente politice din ultimele decenii, filmul Pagini de istorie are ca linie di-

rectoare lupta eroică, de un fierbinte patriotism a comuniștilor în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, a cărui prezență permanentă în mijlocul poporului este scoasă în evidență de imagini pline de o deosebită încărcătură emoțională pentru privitorul de astăzi. Nu se poate să nu-ți rămînă întipărite în memorie imaginile care-l arată pe tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — pe atunci ministru comunist al transporturilor — vorbind cu minerii, pe cînd Valea Jiului era încă o vale a plîngerii. Oamenii locuiau încă în colibe, erau flămînzi. Dar în scurt timp „flămînzii au dublat producția de cărbune” ascultînd cererea adresată de conducerea de partid pentru satisfacerea nevoilor de transport ale frontului. Sau secvențele în care parcă simți aveau suflul revoluționar al anilor despre primele minguri de după Eliberare la care ia cuvîntul tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, complexul tablou al populației Bucureștiului participînd la bătălia pentru putere, primul guvern democratic, lupta pentru înfăptuirea reformei agrare („să ținem minte defilările în opinci” — amintitește crainicul), neuitatul prim Intîi Mai liber, victoria „Soarelui” în alegeri, Republica, naționalizarea și atîtea alte evenimente de neuitat la care am participat la vremea lor și pe care nici acum parcă nu le putem privi ca simpli spectatori.

„România — orizont 64”

În sunetele Rapsodiei lui Enescu, în fața ochilor noștri se desfășoară văzută din elicopter,

țara. La început cîmpurile, apele, munții, pădurile; apoi, văzute mai îndeaproape, orașele și oamenii lor. Amplu tur de orizont al țării noastre, menit să dea o imagine cit mai cuprinzătoare a patriei în anul XX, filmul România — orizont 64 este realizat chiar și în secvențele în care se fac scurte întoarceri în trecutul de lupte eroice ale clasei muncitoare — numai prin filmări recente. Realizatorii (regia: Al. Boiangiu, Virgil Calotescu, Ion Moscu; scenariul: aceeași plus Eugen Mandric) ne poartă, de la înălțimea „orizontului 64” al istoriei noastre noi, pe harta celor mai remarcabile realizări ale socialismului victorios din industrie și agricultură. Ne aflăm pe rînd printre constructorii Dieselelor din Craiova sau printre cei ai camioanelor din Brașov, la Săvinești, Borzești și în alte cetăți ale petrochimiei, la Slatina și la Galați unde cresc viitori giganți industriali ai Romîniei. Înflorirea agriculturii socialiste, dezvoltarea vertiginosă a orașelor, cultura noastră nouă sint alte domenii tratate în capitole ale filmului. Toate acestea, redată în imagini pline de frumusețe, reflectă noua față a țării.

Deosebite între ele atît ca intenție cît și ca mod de realizare cele două documentare se completează reciproc, aducînd în fața ochilor noștri istoria mai veche și cea prezentă a țării noastre, a drumului pe care sub conducerea partidului l-a urmat și îl urmează poporul nostru, a modului în care „am construit fericirea și am învățat să fim fericiți”.

VL. PANĂ

le-au adus artiștilor dăișoreni primul mare succes la cel de-al V-lea Concurs: locul întii pe regiune și al doilea pe țară. La scurt timp, un alt succes: locul întii la Festivalul internațional de folclor din Republica Populară Ungară.

Succesele acestea i-au entuziasmat pe toți. Dansatorilor li s-au alăturat alții. Ingrijitorul Vasile Bucur a venit cu soția, iar Ion Gâlbează, în afara de nevastă l-a adus și pe fiul său Gheorghe.

Aproape în fiecare casă, în fiecare familie a pătruns dragostea pentru o cit mai bogată viață artistică. În comună a luat ființă, anul trecut, și un cor. Alături de familiile lui Gheorghe Bucur, președintele sfatului popular și Arsenie Gâlbează, președintele gos-

podăriei colective, întilnești și pe fiica lui Romulus Bucur, și pe ginerele său Vasile Miță.

185 de artiști amatori. O cifră impresionantă pentru o comună ca Dăișoara, care numără doar 300 de case. Impresionant e și faptul că aici, cei 185 de dansatori și coriști au format un puternic ansamblu folcloric. Sub îndrumarea instructorilor Ion Pumea și Constantin Catrina au pregătit spectacolul *Ca la noi la Dăișoara*. Cînd ansamblul a prezentat primul spectacol în comună, cu toții au avut emoții. Era doar un nou început în viața lor. Cîte greutăți, cîte căutări, cîte frămîntări și cîtă muncă au depus artiștii dăișoreni! În preajma celui de-al VII-lea Concurs, seară de seară, erau cu toții prezenți la cămin, unde repetau pînă noaptea tîrziu. Au dat spectacole și în împrejurimile Dăișoarei pentru a afla părerea vecinilor. Și cu cit se prezentau mai bine, cu atît spectacolele erau găzduite de tot mai multe scene, din tot mai îndepărtate localități: Brașov, Sighișoara, Predeal, Ploiești și Galați. Cîntecul și jocul dăișorean deveneau din ce în ce mai cunoscute, mai apreciate și pretutindeni îndelung aplaudate.

Dar ce s-a întîmplat cu stejarul cel bătrîn de la marginea Dăișoarei, martorul suferințelor din trecut și al atîtor bucurii de astăzi ale sătenilor? L-au dat oare uitării? Nicidecum. Și astăzi se mai întilnesc la umbra lui. L-au adus și pe scena finalei în spectacolul *Ca la noi la Dăișoara*. Jocurile vechi ce au în ele vioiciunea zilelor noastre se împletesc cu cîntecele de bucurie, iar aurul spicelor de griu aduce pe scenă imaginea vieții îmbelșugate.

Și cînd dăișorenii întind hora, totul saltă în jur. Vîrstnicii se simt tineri, așa cum spune și strigătura:

*Nu căta la anii mei
Vezi la pași că-s sprintenei!*

Tineretea și măiestria dansatorilor din Dăișoara au impresionat, în zilele finalei celui de-al VII-lea Concurs, publicul bucureștean. Premiul întii pe țară și titlul de Laureat au răsplătit pasiunea, perseverența și munca depusă de-a lungul anilor de artiștii amatori de pe meleagurile dăișorene.

MARIA CHIRCULESCU

NOTĂ

Coruri din opere

Sub îngrijirea Casei centrale a creației populare a apărut un volum consacrat exclusiv creației lirico-dramatice: *Coruri din opere* (1964, 88 p.). Încercînd să satisfacă un cerc cit mai larg de preocupări artistice, de stil muzical, de școli și de etape de dezvoltare istorică, noua culegere, de piese corale cuprinde pagini reprezentative din repertoriul universal și romînesc, pe o perioadă de peste 150 de ani. Întîlnim astfel, lucrări de A. Verstovski și G. Rossini (prima jumătate a sec. 19), A. S. Dargomijski G. Verdi, A. Rubinstein, E. Wagner și G. Bizet (a doua jumătate a sec. 19), I. Miliutin, Paul Constantinescu și Gh. Dumitrescu (epoca contemporană).

Conținutul pieselor volumului merge de la pagina de profundă efuziune poetică pînă la fierbintele sentiment patriotic, de la evocarea lirică pînă la ritmul dansant plin de patos și optimism. Inspirația din folclor (Carmen, Rusalka, Ion Vodă cel Cumplit, Pană Lesnea Rusalim, Taiga etc.) asigură și o varietate de atmosferă muzicală în cadrul aceluiași conținut.

Piesele volumului *Coruri din opere* nu se limitează la lucrări destinate formațiilor mixte, bărbătești sau pe voci egale, ci îmbină aria mezzosopranei sau a tenorului cu ansamblul vocal. Se pun astfel probleme tehnice noi în fața formațiilor de amatori și a dirijorilor, care vor duce desigur la o creștere calitativă în interpretare pe măsura învingerii unor aspecte inedite față de practica curentă. Din păcate, tipărirea fragmentului din Taiga de I. Miliutin fără acompaniament de pian, lasă partida solistului fără nici o susținere instrumentală, ceea ce face piesa de neexecutat.

Traducerile versurilor sint în general satisfăcătoare, excelentă apărîndu-ne în special tălmăcirea lui Alexandru Colfescu la Olandezul zburător de Richard Wagner.

Să sperăm că viitoarele publicații ne vor aduce în circulație și corurile vestite din Faust, Aida, Ernani, Freischütz, Trubadurul, alături de cîteva pagini cu fond muncitoresc din Trandafirii Doftanei, Fata cu garoafe, Pădurea vulturilor și altele. Succesul acestui volum obligă Casa centrală a creației populare la o activitate editorială susținută în viitor.

VIOREL COSMA

O AMENI ȘI NISIPURI

SATUL CALĂTOR

La vreo șase kilometri de Calafat, satul Ciupercenii-Vechi își înalță casele acoperite cu țiglă roșie, printre pilcure de plopi și sălcii. Președintele gospodăriei, deputat în Marea Adunare Națională, un om voinic, roșu la față, cu ochii verzui, îmi întinde mâna.

E Cindea Florea, colectivist din '52. A fost cioban la oile celor avuți. Îmi arată degetul gros puțin îndoit: „mai are încă ceafă de muls, așa îi spunem noi, ciobanii, bătăturii care se face pe degetul gros de la mulsul oilor“.

Dornic de învățătură, ciobanul din Ciupercenii-Vechi a urmat școala de doi ani, devenind tehnician-agronom specialist în cultura bumbacului. Are un fel de a te privi drept în ochi și-ți spune fără ocolșuri, pe șleau, tot ce are pe inimă:

— Am intrat în G.A.C. 16 Februarie în 1952 doar 30 de familii. Până în 1958 s-au înscris toți, 1 600 de suflete. Pământul — 1 800 de hectare — e nisipos, pământ în baltă și pe cimp. Anul acesta am semănat griu 610 ha, porumb 600 ha, tutun Virginia 180 ha, mazăre 55 ha, ricin 50 ha. Avem viță de vie indigenă și altoită 120 ha, din care pusă pe rod 80 ha. La Lacul Sărat avem 40 ha de grădinarie, și la Cotul Rugii, sau Catorogu, în baltă, finețuri și pășuni — 100 ha. Munea la noi nu e deloc ușoară; ne luptăm cu nisipurile și cu inundațiile. Satul nostru a fost un sat călător. Bătrînii spun că s-a mutat pînă astăzi de cinci ori. Întîi a fost la Goniceanu, unde fiind prea izolat de ape s-a mutat pe grindul Jdeglă; de aici, tot apele l-au gonit spre Calafat, la Ghidicel; de-aici pe moșia Prahoveni, apoi la Coadă Bălții și astăzi, în sfîrșit, pe locul unde se află. De ce s-a mutat din temelie satul de atîtea ori? Vîntul mîna nisipurile încinse de pe grinduri și satul se pierdea înfășurat în valuri de nisip.

Dar nu ne-am dat bătăuți. Să mergem acum la Nisipeni, la Jdeglă, și-o să vedeți ce poate omul cînd vrea...

STRUGURI DIN NISIP

Secretarul comitetului de partid, tovarășul Manea Nae, un tînăr cu ochii ageri, mă poștește în șaretă. Drumul duce de-a lungul Dunării, presărat cu țirle, saivane și maternități pentru bovine, adăpostite sub poala pădurilor de salcimi și plopi

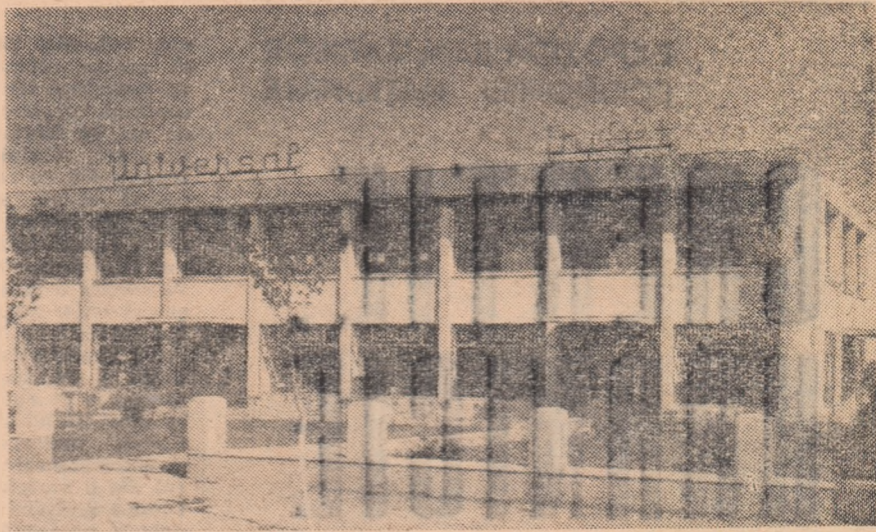
plantați să stăvilească potopul revărsărilor de ape și nisipuri. Sute de popîndăi (șnițe, cum le spun băștinașii) se proțapesc în două labe și dau bir cu fugiții în găurile lor de sub tufe de scaieți și alior. Tovarășul Manea a fost marinar în portul Constanța, cu specialitatea miner-dragor. Întors din armată a intrat în gospodărie și în prima adunare generală colectivității l-au ales brigadier de cimp. A urmat apoi o școală la Craiova și a devenit brigadier zootehnic și vicepreședintele gospodăriei, răspunzînd de sectorul zootehnic cu anexe de construcții, apicultură, țiglarie, cărămidărie, lemnărie, dogărie, fierărie etc. În 1961 intră în rîndurile comuniștilor și în 1962 este ales secretar de partid. De atunci, ca propagandist, duce lumina marxism-leninismului printre cei 103 membri și candidați de partid din G.A.C. „16 Februarie“, Ciupercenii-Vechi. — „Avem nouă brigăzi: 3 de cimp, 2 viticole, 1 legumicolă, 2 zootehnice și 1 de construcții — brigăzi care numără 900 de brațe de muncă. Sectorul zootehnic numără 480 bovine, din care 140 vaci cu lapte din soiurile Brună, Șvit și Bălțată. Oi — 1 800, împărțite în 12 țirle a câte 150—170 de capete... Acesta e Nisipeni. Aici a fost un cătun. Nisipul și apa l-au alungat în Ciupercenii-Vechi...“

Parcă nu-mi vine să cred că aici a fost un cătun călător. Cîț vezi cu ochii — viță de vie pe spalieri, 120 ha viță indigenă și altoită. — „Vom mai planta încă 80 ha de viță altoită — adăugă tovarășul Manea, — din soiurile felească, muscat-otonel, hamburg și roșioară; butășii i-aducem de la Ianca și G.A.C. Moțatei“.

Intr-adevăr, aici în Nisipeni cînd începeau vînturile din primăvară și din toamnă, nu se vedea om cu om de-atîț spulberis de nisip mărunț ca făina de negară. Bordeiele piereau sub dune de nisip. Oamenii și vitele porneau în bejenie. Iar vara, sub arșița soarelui, nisipurile se încingeau ca plita, de puteai să coci oul în nisip, așa ca-n Sahara. Și-acum te înfrupți din soiurile alese de struguri de masă crescute din nisip.

Butucii de viță își etalează ciorchinii grei pe care-i văd copti, cu boabe aurii, negre și roșii. Cuvintele ciobanului, președinte de gospodărie și deputat în Marea Adunare Națională, tovarășul Cindea Florea, îmi răsună în minte: „Să vedeți ce poate omul cînd vrea...“

GEORGE DAN

Noua clădire a magazinului universal din Topraisar-Dobrogea

Ce este pășunea de iarnă?

(Urmare din pag. 1)

tulpinele de sorg care se mențin verzi și după recoltarea paniculelor pentru boabe, frunzele și coletele de sfeclă, resturi de varză, veji de tomate și altele. Toate acestea conțin un procent ridicat de apă, peste 80 la sută față de numai circa 30 la sută cît au cocenii de porumb și se însilozează în proporții de 1—1,5 părți nutrețuri succulente la o parte coceni. Resursele amintite de nutrețuri succulente sînt bogate în zaharuri completînd și sub acest raport cocenii de porumb.

Pentru ca amestecul cocenilor cu nutrețurile succulente amintite să se facă cît mai bine (mai omogen) acestea din urmă se trec prin tocătoare o dată cu cocenii de porumb.

Prin urmare alături de cocenii de porumb este necesar să se adune cu grijă toate plantele, inclusiv buruienile și resturile de plante ce se găsesc mai ales în toamnele ploioase din abundență și care, împreună cu cocenii, asigură un nutreț potrivit pentru iarnă și ieftin.

Cocenii se mai pot însiloza apoi împreună cu un adaos de 1—1,5 kg melasă la 100 kg coceni. Melasa se subțiază cu apă și se stropesc apoi cocenii tocați mărunț și așezați în silozuri. Se mai însilozează cocenii de porumb cu horboturi lichide de la fabricile de spirt, amidon și de glucoză, cu saramură în concentrație de 0,5—1 la sută sau chiar numai cu adaos de apă.

Pentru a se obține din cocenii de porumb un nutreț de calitate bună și nu mediocră sau chiar compromis, cum se mai întîmplă uneori, este de mare importanță să se cunoască și să se respecte cantitățile în care trebuie să se adauge nutrețurile succulente sau lichidele amintite.

Nutrețurile succulente se adaugă după cum s-a arătat 1—1,5 părți la o parte coceni, iar lichidele în cantități de 70—90 litri la 100 kg coceni, după gradul de uscăciune al cocenilor. Dacă nu se asigură umiditatea necesară se obține un nutreț caramelizat, brunificat și uscat, consumat greu sau refuzat de animale.

Însilozarea cocenilor se mai poate face cu adaos de uree în cantitate de 3—5 kg la tona de coceni și de melasă 1—1,5 kg la 100 kg coceni.

Gospodăriile agricole colective au

dobîndit o bună experiență în ceea ce privește însilozarea furajelor. Rămîne numai să se depună stăruință și să se urmărească nu numai cantitatea, ci mai ales calitatea nutrețurilor însilozate.

A obține nutrețuri însilozate de calitate bună sau foarte bună și cu pierderi — (produse prin mucegăire sau putrezire) — care să nu depășească între 5 și 10 la sută — înseamnă multe tone de lapte și de carne în plus. Nerespectarea condițiilor și regulilor de însilozare ne dă un siloz de calitate mediocră care a pierdut o mare parte din substanțele nutritive ale materialului proaspăt, cu miros și cu gust neplăcut din care cauză este consumat greu de animale lăsînd multe resturi la care se adaugă pierderile cantitative produse prin mucegăire și prin putrezire care ajung uneori la 20—25 la sută. Se înțelege că aceste lucruri sînt foarte păgubitoare și ele trebuie evitate prin toate mijloacele.

În gospodăriile unde se reușește să se obțină cantități suficiente de nutrețuri însilozate și de calitate bună dispăre depresiunea ce se înregistrează peste iarnă mai ales la producția de lapte. Aceasta pentru că nutrețul însilozat de calitate bună folosit alături de fin, mai ales fin de lucernă sau de trifoi, completate cu concentrate după mărimea producției, constituie o hrană echilibrată capabilă să asigure producției tot atîț de ridicate ca cele obținute vara și să se lichideze astfel un neajuns care mai stăruie; diferența de producție între vară și iarnă.

Pentru a ilustra influența binefăcătoare pe care o are nutrețul însilozat de calitate bună asupra producției de lapte este suficient să dăm dintre exemplele multor unități fruntașe, pe cel al bazei experimentale Fundulea unde, prin folosirea nutrețului însilozat în cantități mari, mai mulți ani la rînd, producția de lapte a vacilor a crescut an de an, astfel încît în anul 1963 s-au obținut, de la un efectiv de 500 vaci, circa 4 200 litri lapte de la fiecare vacă furajată și la un preț de cost scăzut. Prin urmare, asigurarea unor cantități cît mai mari de nutrețuri însilozate și de calitate bună se reflectă favorabil în dezvoltarea fermelor de animale, reprezentînd o pîrghie importantă de sporire și ieftinire a producției animale.

Culesul strugurilor la G.A.S. Cotești-Focșani.

EXPOZIȚIA REALIZĂRILOR
ECONOMIEI NAȚIONALE

CREAȚIE, HĂRNICIE

Bucureștiul nostru atât de cochec, care în fiecare dimineață e altul și care din 1938 pînă azi și-a dublat populația, ridicind palate în locul zmircului și cotinețelor, delegind arhitectura să vorbească în schimbul ciulinilor de pe maidanele de odinioară și creind (laolaltă cu restul țării) o vigoasă conștiință colectivă, acest coplesitor de tînăr București adăpostește pe o suprafață de zeci de hectare, inconjurată de trei părți de o centură de blocuri moderne, EXPOZIȚIA. Și blocurile și expoziția sînt ale socialismului, ele n-au existat sub burghezie. Zvelte și frumoase, larga lor poteoavă (de aur, în amurg!) imprumută prosperității acestor edificii noi și conștiința fraternă și proiectoare. Peste ceranul imens al expoziției, adică al muncii celor două decenii de încordare și de împliniri ce s-au scurs din 1944 pînă azi, aflată în apropiere și străjuită de lacuri, Casa Științei domină.

E ca la un cules și ca la o întrecere: destoinicie, inteligență, hotărîre și gust artistic își dau mina, zimbindu-și într-o complicitate biruitoare.

Pe graficul mondial, în ordinea indicilor și ritmului de dezvoltare economică, România se găsește azi pe locul al doilea din lume. Această constatare cifrică, pentru prima oară, însă fierbinte, în afară de faptul că înseamnă ceea ce înseamnă ea, este în același timp realitatea cea mai impunătoare ce se degajă din sumedenia de aspecte, de raioane, de exponate, de realizări ale celor douăzeci de ani de înverșunată luptă cu linezeala și cu buruieniișul mentalităților apuse.

Țările pastorale și agricole, țările crescătoare de turme și de bucate au fost și sînt (prin natura lucrurilor) roabele țărilor industriale și înapoiatele acestora. De aceea, după ce ne-am eliberat de exploatarea și asupririle de la noi de acasă, pentru a scăpa și de celelalte forme de sclavaj economic, noi a trebuit să punem bazele unei industrii, s-o creăm și s-o dezvoltăm, făcînd investiții fabuloase, ale căror roade încep să se ivească și, cu anii, din ce în ce mai mult, au să se reverse asupra bunăstării materiale generale. Cu puterea noastră de muncă bine călăuzită, cu resursele de care dispunem, cu tinerețea și însușirile structurale ale acestui popor, ne dăm seama că, în scurtul răgaz înregistrat de la război pînă acum, rezultatele sînt cele care se văd. Adică înființarea

unei puternice industrii constructoare de mașini, aptă să asigure prelucrarea metalelor, multilateral dotată cu aparatul tehnic modern și căreia îi asigurăm o continuă creștere. Fiindcă mulțumită ei, statul român de azi își fabrică singur și exportă utilaj petrolier, tractoare, mașini-unelte, produse electrotehnice, linii tehnologice de producția cimentului ș.a. Fiindcă mulțumită ei s-a realizat mecanizarea agriculturii, s-a extins în ultimii 15 ani suprafața arabilă, construim nave, autocamioane, autobuze și autobasculante, asigurăm transporturile prin mijloace proprii, adică recucerim o țară care era a noastră fără să fie, căci și noi eram vasalii altora. Fiindcă mulțumită ei fabricăm cele de trebuință exploatareilor miniere, producem locomotive electrice, vagoane elegante de călători și vagoane de mărfuri. Fiindcă mulțumită ei dispunem de cuptoare de semicocsificare și coocsificare în strat fluidizat, de mașini și utilaje necesare industriei materialelor de construcții, de televizoare și cinematografe, de instrumente pentru uzul medical, de o varietate de produse din mase plastice. Și fiindcă mulțumită ei ne mindrim cu o complexă industrie ușoară (care în numai cinci săptămîni realizează acum o producție egală cu a întregului an 1938) și cu o industrie alimentară de frunte, cu fabrici de medicamente și chimicale și cu varietatea de forme ale economiei forestiere.

N-am redat decît suvițe dintr-un complex mult mai felurit bogat decît o sugerează frazele noastre. De la cele 1500 de modele de încălțăminte pînă la locuința-camping, în greutate de 300 kg. pe care cu ajutorul unei șurubelnițe, într-un sfert de oră, o poți face să-ți stea la dispoziție cu ambele ei paturi și cu dulapul a cărui ușă acceptă să fie folosită și drept masă; de la macarua-turn pînă la serurile și vaccinurile preparate în institutele farmaceutice românești, de la sticlărie la blănuri și de la vioară la batoză — care metru pătrat oare din această expoziție n-ar merita versul său? Este, totuși, exclus ca un reportaj să poată cuprinde în totalitatea ei nesfîrșita gamă de aspecte ale acestei expoziții, pe care — ca s-o gusti cu adevărat în plenitudinea și amănunțele sale — trebuie s-o străbați pe-ndelete. Vei parcurge-o în întregime ei, la diverse ore ale zilei, în mai multe zile — și de fiecare dată ai să-i descoperi alte înțeleșuri, forța pe care o emană te va cuceri iar și iar, idealurile în care se scaldă și vastitatea perspectivelor îți vor impune mereu reflecții privind zestrea morală și hărnicia acestui popor, care și-a concretizat în câteva cuvinte sensul eternei spontaneității și al vocației lui creatoare: Hora nu îmbătrînește niciodată.

Vizitatorii cei mai frecvenți ai expoziției sînt inșiși proprietarii ei, adică muncitorii de toate categoriile: de la colectivisti la strungari, de la mineri la artiști. Sosesc oameni din regiuni ca Oltenia, Maramureș, Dobrogea și Moldova, altădată aproape complet lipsite de fabrici și de uzine. Valurile miilor de oaspeți ai expoziției se leagănă unite de respirația și cadențele acelorași impresii, pronunță emoții, își transmit bucurii. E conștiința că se află cu toții în fața unui examen de înaltă pregătire și măreție, pe care un popor exportator pînă ieri de grîu și importator de macarouane, îl dă cu toată seriozitatea, onorînd istoria cu hotărîrea de a face istorie, dar nu prin ceea ce degradează omul, ci prin ceea ce profilează noblețea sa: prin îndeplinirea datoriei de a apăra omul de întuneric, de jaf și de măceluri. Prin pace, creație și vrednicie. Prin dreptate socială.

S. DIACONESCU

Expoziția realizărilor economiei naționale. În fața unuia din standurile industriei alimentare

Scriitori romîni

Rad

Poetul a intrat în literatură încă din deceniul al treilea cu versuri inspirate și formule artistice originale, adunate în diferite cicluri (Zbor alb — 1927—1933; Golful și alții — 1933—1936; Cai de apocalipsă — 1936—1939). Măsura adevărată a talentului său o va da însă în anii de cîrmă Eliberarea țării. Culegerea de poeme titlata *Singele popoarelor*, apărută în 1948, înseamnă un mare pas înainte de întregul lui activitate anterioară care și-o caracterizase — parcă — eșușii în acel *Drum al poemelor*:

Uneori poemele pornesc fără
cum credem că se stîrnesc
din convoiuri negre de păduri
cum vin ele, și se întrec ca

Toate pornesc, necăutatele,
drumul mărgelilor fără sîrmă,
fără fărîmă întregitor,
pierdut corăbiilor fără cîrmă.

În *Singele popoarelor*, poetul și-a cucerit o călăuză și o țintă: lupta popoarelor pentru libertate de pe întregul glob.

Atîtea țări pe glob și-atîta sîrmă
Atîtea neamuri: albe, negre,
galbene, r

Julia aduna de pe pat lucrurile și plîngea. Lacrimile i se prelînceau, luncindu-i încetîșor, boboțe de cîrmă. Era la amiază, soarele își năvălise se simțea ostenită. De ieri, de cînd se hotărîse să nu închisească clipă ochii; se perșurda, cu sufletul pustiu de nesigurantă, colo ca beată și rostind: „Copiii de azi s-au crescut aripile, te și părăsesc, își vîntă. Ii era teamă de ceea ce urma să se desfășoare să fie așa. Sentimentul că pierde ocolită și păstrată timp îndelungat lîngă de suspine și trezi zbuciumul unor amintiri unde, într-un ungher al ființei ei, ca năspuza groasă de cenușă.

Ridică fruntea, ochii goi i se pironiră și ea stătu așa, neclintită, crispată și nădărnă de cumplită-i despărțirea de cei pe care Iulia încrunțindu-se. Apucă fără vlagă o mică și albe, o împături cu mișcări domoale erăpată de muncă, îi lunecă inertă într-o pe luciul stofei. „Cîtă asemănare, doamnă, aceea cu guleră alb, simplă în cusături, cu cea pe care o îmbrăcase ea acum două răsise satul, fugind de foame și sărăcie, o sub soare. Ce zile au mai fost și acelea nu plînsese. Mama zăcea fără gînduri pe neau după mîncare prin tindă; era pri vîzduh, dar ea plîngea cuprînsă de trist.

O dusesse tatăl ei, abia venit de la plîș și dur, cu obrazul pîrlit de soare și supt de ea ca pe-o altă lume, cu un aer de dreptat spre tîrg să vîndă o marfă, un lîș poți lipsi fără părere de rău. „Te duci la tatăl cu niște cuvinte stîșne, impleticite. scriș că vii. N-am primit răspuns, dar e ani, ești mare și știi să te descurci. Gîne. Ai inima prea slabă și n-o să faci nici un întii pentru sufletul tău și dacă te-o apuține și să fii cuminate, Iulia!”

Se urcase în tren și se lăsase în voia părțirea de sat, de viața aspră de pînă la cuvinte și fără fluturări de mină. Peronul un trecut în ceață, gol și fără oameni, pe casă, mai înainte ca trenul să plece din reastra vagonului, cercetase zările neclîș perare și se lăsase legănată de pornirea sunetului acela sec, de metale ciocnite. mînoase, străine...

Alături, în baie, se auzi deodată șopotul talin ce urca în aerul fierbinte al zilei pătrunde prin fereastra deschisă, argin parcă lucrurile din casă. Iulia își privi de sodă și avu impresia că citește într-o sale vieți. Pe unchiul Victor nu-l găsise, uzina în care lucra, strivit de-o macarou lucru, n-o impresionase, deși omul acela drag. Părăsise curtea împînzită de cocioale inima orașului. Începea calvarul lung și muncii istovitoare, din zori și pînă-n noaptea cucoane cicălitore. Cînd n-avea de lucru n-aibă, cerșea cu rușine un codru de piin dar niciodată nu-și pătase cîștea, pentru față crescută în chin și durere. Trecuse nuindu-se și răbdînd, neluată de nimeni, pătimită, de parcă mizeriile în care se zădate de la natură.

Iulia suspină. Trăise ca într-un iad, gura ei speranță în infernul în care se beznă, fusese omul acela, Mitică, cunoscut

RAPSOD

Rapsod menit
Să te-mbraci cu zenit.
Rapsod uitat
Cu visul tău certat.
De ce ți-ai tăiat pletele de lună,
De ce te-ai îmbrăcat
Atît de ciudat
Că nu te mai recunosc pămîntenii?
Erau dedați să ridă să-l căineze
Pe cel obișnuit prin lacrimi să ritmeze,
Să innădească vis cu vis
Și ce-i înalt să nu rămînă scris,
Și să-ntîrzi sub clopot de-nsurare
Tu cel mai mic cuprins în tot ce-i mare

monstrează, deși cu inegalități artistice, ansamblul creației sale de la Eliberare încoace :

Grăuntele de viață n-a stat în lene
stearpă,
A spart sălbatic coaja și a împuns
spre cer ;
M-am înălțat pe urma voinței lor
de fier
Să pun în stilpi de-naltă tensiune
corzi de harpă.

(Pămînt destelenit)

În Poezele culorii (din același an), poetul face să trăiască, prin arta cuvîntului, tablouri celebre ale unor mari pictori ai noștri : Andreescu, Luchian, Petrașcu, Băncilă.

Poezia lui Radu Boureanu este valoroasă în acele versuri în care, cu toată căldura și cu deplină stăpînire a meșteșugului său artistic, reușește să facă simțite vibrațiile intense ale vieții noi.

GEORGE IVĂȘCU

CÎNTEC
MĂRUNT

Lapte am băut
Din oală de lut,
Sau din vis băui
Calea laptelui?
Singe am strivit
Pe-un lat de cuțit,
Fiere-am picurat
Pe-un cîntec uitat
Pe-un cîntec uitat
Geană n-am mai pus
Pe chipul tău dus.

RADU BOUREANU

poporani

BOUREANU

Dar sîngele pe care l-au făcut să
curgă fioroșii
Dusmani ai păcii e pretutindeni
roșu.

Atîtea țări pe glob și-atîta sînge,
Și dacă s-ar putea să-l stringi
alături
Nu-i fluvii uriaș, pe cît s-ar
stringe :
Păduri, orașe ai putea cu el să
mături.

cea găsită — sîngele popoarelor —
idee multiplu generoasă, care oglin-
de atitudine militantă a poetului.
în ciclul de Alte poeme ne aduce Sub
Republicii, poezie de inspirație
epică, unde îmbinarea chipului țării
cu cea a iubitei, dă o mare forță sen-
timentului :

Vino să alergăm prin pădurile
acestei țări,
prin pădurile de miine, printre
faptele viitoare,
printre brazii Mioritei, printre
pădurile de sonde,
printre munții înalți care duc pe
șeaua de piatră
Făt-Frumosul soare.

Vreau să te văd profilată pe stema
aceasta puternică
fluturînd părul furat din holdele
lunii,

vreau să aduni în urechi glasul
copiilor
cîntînd cîntece de libertate,
cu obraji roșii, întinși ca pielea
prunii.

Evocarea chipului mamei Sub zăpezi
de cretă, urmînd un mesaj antirăzboi-
nic, constituie un alt exemplu de izbîndă
lirică a lui Radu Boureanu, prin vibrația
de ecouri adînci a apelului cu care poe-
zia se încheie :

O, dascăli ai vieții,
Ai vremii de azi,
Voi care creșteți oamenii de miine,
Cum muntele, pădurile, puieții de
brazii
Sădiți în pămîntul visărilor voastre,
în sufletul mereu împospătat al
omenirii,
Sămînța fericirii,
Și ștergeți din memoria umană
Abecedaru-n care-s scrise vorbele:
Război, măceluri, moarte, sînge,
rană...

După Cîntarea cetății lui Bucur (1960),
rechemînd din ceata trecutului chipuri ale
Bucureștiului de altădată, Radu Boureanu
a dat volumul Moartea morilor de
vin (1961) unde-și mărturisește — o dată
mai mult — ruperea de lumea închipui-
rilor, care populau poezia sa în trecut,
și legarea acum de viața nouă a zile-
lor noastre, așa cum, de altfel, o de-

DESPĂRȚIRE

SCHIȚĂ

Se căsătorise cu el, legînd o familie, pentru că în doi, oricînd, ne-
zurile pot fi mai ușor înfrînte. În trei, cînd venise pe lume și Felicia,
deși era mai greu într-un fel, existența lor căpătase un sens nou, o
încredere ce ținea de un viitor plin de speranțe și împliniri, că așa-s
părinții, întotdeauna își spun că ceea ce n-au reușit ei să facă pe lume,
vor face, cu siguranță, copiii.

Și acum Felicia crescuse, se făcuse mare și pleca. Cîntecul ei venea
de dincolo cu modulații sprintare și Iulia se lăsă învăluită de emoție,
ca într-un basm fantastic. Ascultă și rămase neclintită, cu ochii pironiți
în golul încăperii. Cîntări vremea în minte, o asemui cu o apă curgă-
toare, ce se trece pe nesimțite, și pe care, oricît te-ai căzni, n-o poți
ține în loc. O vedea pe Felicia în fașă, ingîmînd primele note ale
cîntecului ei de miine, apoi pășind prin casă și însoțindu-și legănările
în exclamații melodioase, ori alergînd prin curte după fluturi, iar mai
tîrziu, seriosă și demnă, apucînd-o spre centrul orașului, spre liceu și
spre universitate. Felicia cînta și, oriunde, credincios și protector, o
însoțea cîntecul acela neprihănit, legănîndu-se și urcînd irezistibil spre
niște înălțimi luminoase.

Iulia închise geamantanul și ascultă tulburată, sprijinindu-și pal-
mele în capacul lucios. Obrazul îi căzu pe umărul stîng, pleoapele i se
îngustară și ridurile, primele semne ale unei bătrîneți timpurii, îi apă-
rură lîngă temple. Apoi pe chipul ei, dincolo de tristețe, spontan, se-n-
firipă un zîmbet. Imaginea fetei i se profilă în colțul umbros și ea se
uită îndelung, pierdută, la această imagine fermecătoare, învăluită în
sclipire densă și în cîntec. Felicia avusese zulfii aurii, ca rupți din
soare. Da, de la ea moștenește totul, aproape totul, în afară de nasul
subțire și drept și de ochii căprui și senini ai lui Mitică. Și mai moș-
tenise de la ea ceva, poate destinul ce-o ducea spre depărtări, așa cum
o dusese și pe ea cîndva, în tinerețe. Drumurile se asemănau, numai
că ele, fiind deosebite în sentimente, erau altele. Felicia nu plîngea,
nu se zbuciuma, acum, la plecarea, avea inima senină, o încredere de-
săvîrșită, pe care ea, ca mamă, trecută prin viscoalele unor vremi apuse,
abia dacă o înțelegea.

Întoarse capul, furată de melodia de dincolo, un acord înălțător și
optimist. Ochii ei păreau că urmăresc raza de soare ce pătrundea în
casă, ca pe-o strună de harpă. Își așază pe frunte o șuviță din părul
ei argintat și se duse lîngă fereastră. Sub zăpușeala soarelui, totul părea
neclintit : copacii și casele, văzduhul și pămîntul, viețuitoarele acelea
neastîmpărate în prag de zi, dar liniștite și retrase la umbră, ca într-un
refugiu salvator atunci cînd amiaza coboară cu foc și pulbere din
înalturile senine. Era atîta încremenire în jur ! Iar peste această în-
cremenire dură și nefirească, cu ecou prelung și răcoritor, cîntecul Feli-
ciei își răspîndea dornic unda, dînd viață și sănătate lucrurilor din jur...

Auzi melodia tot mai aproape, nefirec de aproape, simți o mină
fierbinte și umedă pe umărul ei colțuros și tresări. Se întoarse încet,
parcă trezindu-se dintr-un somn adînc. Felicia, gata de drum, stătea în
fața ei zîmbitoare, ridicîndu-și fruntea semeată spre cerul limpede și
întîns în albăstrimi deasupra orașului. Nu mai cînta, dar melodia de
adineauri, rotindu-se într-o spirală fără de sfîrșit, tot mai plutea prin
aerul încins, stăpînînd locurile și posedîndu-le ca pe un bun al ei.

— Măicuță dragă nu fii tristă ! Trebuie să plec, sint inginer agro-
nom. Acolo, la țară, mă așteaptă oamenii, au nevoie de mine, de cu-
noștințele mele. Hai, nu mai suspina, că nu mă duc peste lume. Cum
ajung în sat am să-ți scriu ! În fiecare zi am să-ți scriu !

Iuliei îi veni să plîngă, dar, cu un suprem efort, încercă și reuși
să se stăpînească. Își șterse cu mișcări stingace ochii umezi.

— Ai să-mi scrii ? — zise ea fără nici o noimă. — Și-ai să dai o
fugă și pe-acasă ?

— În concediu vom fi numai împreună. Uite, îți promit că vom
face o călătorie frumoasă la anul, ne vom duce și în satul dumitale.

lîngă Buzău. Mă crezi, măicuță ! Încă din primul meu salariu o să pun
bani de-o parte pentru călătoria aceea, înțelegi !

Se gîndi să-i facă mamei planul concediului viitor, ce-or să vizi-
teze și cum o să și-l petreacă, dar uruitul unei mașini ce venea cu
viteză pe drum sparse tăcerea orelor de amiază și Felicia, precipitî-
du-se, exclamă :

— Tata ! Auzi, a venit tata !

Era glasul ei dintotdeauna, larg și cristalin ; făcu o piruetă prin
încăpere, își luă geamantanul de pe pat, își îmbrățișă mama, săru-
tînd-o pe gură, pe obraz și pe frunte și ieși. Călca pe trepte cu pașii
ei ușori și sprinteni, plutind parcă pe melodia unui cîntec ce-o ducea
spre o țară a minunilor. Iulia o urmă cu grabă, încercă să-i spună că-i
încă devreme, că ar putea să mai stea o jumătate de oră, dar își dădu
seama că-i inutil și-o apucă printre răsădurile din curte, spre poartă.
Acolo îl văzu pe Mitică luînd geamantanul, punîndu-l în cabina mașinii
și ajutînd-o pe Felicia să se urce ; se miră de firescul mișcărilor lui,
de liniștea cu care-i vorbea fetei și Iulia, fără să-și dea seama, compară
trecutul cu prezentul, găsi iar o schimbare esențială între ceea ce a
fost și ceea ce este, se înfioră totuși, lăcrimă și, aproape mecanic, le
zîmbi amîndurora, cînd ei îi făcură cu mina, în semn de rămas bun, din
cabina autocamionului.

Motorul dudui și mașina, uriașă și greoaie, se urni din loc, luînd
cu încetul viteză. De la fereastra cabinei, cu capul scos puțin în afară,
Felicia îi mai făcu un semn, ducîndu-și degetul la buze, apoi autocam-
ionul se lăsă pe-o parte și dădu într-o clipită colțul străzii.

Totul se petrecuse atît de repede, de firesc. Doar o trîmbă de praf,
rotundă și mișcătoare, mai plutea ca o măturie în aerul încins.

Soarele, roșu și imens, cobora alene la apus.

STEFAN GHEORGHIU

Titina Călugăru — Portret de țărancă din regiunea
Mureș—Autonomă Maghiară (desen).

duia în geamantan
obrazul îmbătrînit,
străveziu, în bărbie.
de dogoarea și Iulia
al acela neliniștitor,
în șir cu nervii în-
e, umblînd de colo-
de rîndunică ! Cum
lor. libertatea lor !"
eu toate că socotea
mă-i o ființă dragă,
iar valul acela
late, care mocniseră
ni încă nestinși sub

umbros al camerei
secunde. „Oh, cît
tești !” — își spuse
albastră, cu buline
ari. Mina, uscată și
maternă, întîrziată,
opti Iulia. Rochia
ă în culori, aducea
mă de ani, cînd pă-
scă un loc mai bun
se din casă, nimeni
și cei mici scormo-
lumină multă în
urere.

Om aspru, țepăn
are, el păsea alături
și cum s-ar fi în-
uincios, de care te
ctor ! — îi spusese
m să te-ajute. I-am
ă. Ai șaptesprezece
tipe în primul rînd.
că nu aduni mai
rății. Gîndește-te la

gănări ușoare. Des-
săvîrșise fără alte
măsesse în urmă ca
lă o și apucase spre
eosesse capul pe fe-
nii învăluiți în dis-
trenului, amețită de
e i se păreau duș-

ui și un cîntec cris-
t. O rază de soare
femeii și-nsuflătea
unghi și subțiri, arse
ușie istoria propriei
un an în urmă. În
stea aceasta, curios
în copilărie, îi era
nease în neștire spre
al peregrinărilor, cu
al negustori și pe la
ntîmpla adesea să
l cîștiga cu sudoare,
ngura ei bogăție de
ă ca o umbră, chi-
leplînsă și necom-
fărești, de nelipsit,

închisoare. Iar sin-
scînteie licărînd în
ră, la primul ei bal.

Sexele și determinismul lor

Biblia susține că sexele — adică totalitatea caracteristicilor morfologice și fiziologice care împart animalele și plantele în două categorii distincte și anume masculi și femele — au fost create de „dumnezeu” și că ele ar exista de la „facerea” lumii.

Aceste credințe sînt născocite fără nici o bază reală. Știința biologică arată că sexele n-au fost create de o putere divină și nici nu există de cînd a luat naștere lumea vie. Sexele au apărut cu sute de milioane de ani în urmă, pe o anumită treaptă a evoluției lumii vii, în anumite condiții de mediu. La primele plante și animale, apărute pe planeta noastră, nu existau sexe. Mai mult, sînt și astăzi multe plante și animale primitive care nu sînt diferențiate prin sexe. Aceste ființe se înmulțesc asexuat prin diviziune, spori etc. Prin acest proces se transmit urmașilor caracterele unui singur părinte. Numai după o perioadă îndelungată de evoluție, speciile de plante și de animale s-au diferențiat prin sex și astfel apare înmulțirea prin celule sexuale cu fecundare, proces prin care se transmit urmașilor caracterele ambilor părinți.

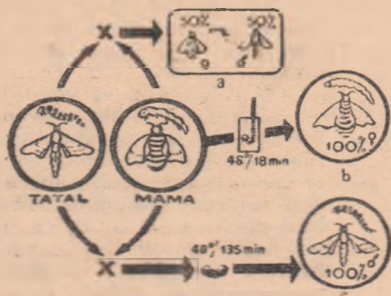
Sexele au apărut ca o necesitate. Indivizii rezultați din ouă fecundate au cîștigat o capacitate de adaptare superioară fiecăruia dintre predece-

sori, fapt care s-a dovedit mai avantajos pentru supraviețuirea și răspîndirea mai rapidă a plantelor și animalelor pe pămînt.

Lanțul determinismului sexual este lung și complicat. Individul care pornește pe calea dezvoltării sale prezintă inițial potențe ale ambelor sexe. Ulterior, baza ereditară a organismului, sub influența condițiilor de mediu, orientează individul spre un sex sau altul. Se consideră că la animale sexele sînt determinate de hormoni speciali, care se formează sub influența acidului desoxiribonucleic (A.D.N.), substanță care are un rol principal în transmiterea caracterelor ereditare de la părinți la urmași. Sub acțiunea acestui acid, celulele sexuale, localizate în glandele genitale nediferențiate la început, se orientează către un sex sau altul.

Dacă la animale se consideră că sexele sînt determinate de anumiți hormoni, care se formează în organele genitale, la plante lucrurile nu stau tocmai așa. Incercările de a găsi la plantele cu flori hormoni sexuali n-au izbutit pînă acum. S-au executat altoiri reciproce de ramuri de la o plantă masculă la alta femelă și de la o plantă femelă la alta masculă, de exemplu la cîneapă, cu presupunerea că în corpul acestor plante circulă hormonii sexuali ca și la animale și om. Rezultatele au fost negative și au dus la concluzia că diferențierea sexuală a cînepei și altor plante (salcia, plopuș etc.), în indivizi femeli și indivizi masculi, ca și formarea de flori masculine și femele pe același individ, dar separate (porumb, dud etc.), nu se realizează prin hormoni.

Biologii au stabilit că determinarea genotipică (genotip = totalitatea proprietăților ereditare ale unui individ), a sexului este relativ instabilă și că

Schema înmulțirii și dezvoltării viermelui de mătase după trei metode: de una normală bisexuală (a) și două artificiale — (b) unisexuată feminină (partenogeneză) și (c) unisexuată masculină (androgeneză).

Institutul de biologie al Academiei R.P.R. În laboratorul de virusuri și bacterologie se efectuează operația de metalizare a preparatelor, în vederea studierii lor la microscopul electronic.

poate fi schimbată prin schimbarea condițiilor de dezvoltare a individului. Astfel, la unii viermi inferiori, femela se poate transforma în mascul sub influența foamei îndelungate. La anumiți raci, indivizii tineri, care trăiesc independent, se dezvoltă ca masculi, iar cînd devin paraziți se transformă în femele. Din ouăle fluturelui de mătase proaspăt fecundate, ținute 135 de minute la temperatura de 40° C, se nasc 100 la sută masculi. În condiții obișnuite de temperatură, din astfel de ouă ies 50 la sută masculi și 50 la sută femele.

Nu mai puțin interesantă este schimbarea sexului la plante. Cercetătorii Moutschen și Dahmen, folosind razele rasi, au obținut la cîneapa bărbătească, pe același individ, flori femele și masculine. Porumbul, dacă se cultivă în condiții de lumină de intensitate slabă, formează în locul florilor bărbătești, așezate în virful tulpinii, flori femeiești. Pepenele galben, dacă înainte de înflorire primește zilnic o perioadă de timp peste 14 ore de lumină, formează numai flori bărbătești, care nu vor da recoltă de fructe. Castraveții, plante care formează flori femele și masculine separate pe aceeași plantă (foarte rar pe plante deosebite), în condițiile unei umidități optime în sol și aer formează mai multe flori femele decît masculine.

Și mai interesante sînt experiențele executate cu hormoni sexuali animali la cîneapă, porumb etc. Prin aplicarea foliculinei (hormon femel) pe bobocii florilor masculine la aceste plante, Löwe a obținut flori femele. Aplicîndu-se pe bobocii florilor femele testosteron (hormon mascul) s-au obținut flori masculine. Astfel de experiențe au întreprins la Cluj, V. Preda și A. Ghișa. Aplicînd pe bobocii florilor bărbătești prolantul (hormon femel extras din placenta), au obținut flori femeiești. Prin ținerea plantelor de castraveți într-o atmosferă de oxid de carbon în concentrație de 0,1—1 la sută timp de 24 de ore, cercetătorul sovietic Minina a obținut numai flori femele.

Posibilitatea schimbării sexului la unele animale și plante de cultură, are o mare importanță practică. Astfel, transformarea florilor masculine în flori femele la castraveți, duce la creșterea producției de fructe. De asemenea, la viermii de mătase, obținerea de indivizi masculi în număr mai mare decît femele, prezintă însemnătate economică. Gogoșile indivizilor masculi sînt mai voluminoase și conțin cu 20—30 la sută mai multă mătase decît cele ale femelelor.

Prof. dr. H. CHIRILEI
Institutul Agronomic
„N. Bălcescu”

CURIOZITĂȚI

Arbore de 1800 de ani

Faima bătrînului „Bentek”, cum numesc localnicii stejarul din voievodatul Kielco, socotit pînă nu de mult cel mai bătrîn arbore din Polonia (atribuindu-i-se o existență de 1200 de ani), se pare că a fost depășită. În apropierea orașului Lubon, din Silezia, a fost descoperit un arbore foarte rar în Polonia, un conifer asemănător cu tuya, ce numără 1400 de ani. Tot în Silezia mai există un altul, din aceeași familie, care, după toate probabilitățile, ar avea vîrsta de 1800 de ani.

Cioara poliglota

În grădina zoologică din orașul Pecs (R. P. Ungară) trăiește cioara Matyas care „vorbește” perfect cîteva limbi păsărești: ea cîntă ca un cocoș, cotcodăcește ca o cloșcă și imită excelent strigătul pînurilor și al berzelor.

Cioara „poliglota” a indus de multe ori în eroare pe vizitatorii și îngrijitorii grădinii zoologice.

Pești cu cămașă de noapte

În India există o specie ciudată de pești colorați în toate culorile curcubeului. O dată cu venirea serii, peștii aceștia secretă o substanță albicioasă cu care își acoperă în întregime corpul. „Imbrăcați” în acest fel ca într-o cămașă de noapte, ei se ascund pe sub pietre sau în alte locuri întunecoase unde dorm pînă dimineața. Cînd se „trezesc” leapadă substanța albicioasă de pe trupul lor și pornesc în căutarea hranei.

Să cunoaștem
legile țării

OCROTIREA MAMEI ȘI COPILULUI

Legislația Republicii Populare Romîne acordă o atenție deosebită ocrotirii mamei și copilului.

O seamă de prevederi se referă, bunăoară, la perioada de sarcină și de naștere. Încă în perioada de sarcină, femeile sînt trecute în cele mai ușoare sectoare de muncă ale întreprinderii și sînt scutite de muncă în tura de noapte. De asemenea, fiecare femeie are dreptul la concediu plătit de 52 zile înainte de naștere și de încă 60 zile după naștere, concediu care poate fi prelungit chiar la 90 zile în cazul unei nașteri premature sau nașteri mai dificile. Pe o perioadă de 9 luni, după naștere, mama beneficiază de un orar redus de muncă, acordîndu-i-se cîte 1/4 oră pentru fiecare alăptare, fără ca salariul să fie redus.

Pe lîngă aceasta unele mame sînt decorate cu „Medalia maternității” dacă au născut și crescut 5—6 copii, ordinul „Gloria maternă” dacă au născut și crescut 7—9 copii și titlul de „Mamă eroină” dacă au

născut și crescut 10 copii. Peste 64.000 de mame au primit pînă în prezent aceste înalte distincții.

În gările mai mari au fost amenajate săli de așteptare pentru mame și copii, iar în trenuri, tramvaie, autobuze, troleibuze, există compartimente sau bănci speciale pentru femei gravide și femei cu copii mici în brațe. Pe lîngă întreprinderi și instituții s-au creat creșe pentru copii de la 2 luni (deci după terminarea concediului de naștere) pînă la 3 ani și cămine de zi (grădinițe) pentru copii de la 3 ani la 7 ani.

În vederea protejării sănătății copiilor, Codul muncii prevede că, copiii pînă la vîrsta de 14 ani nu pot fi angajați la lucru, iar tinerii între 14—16 ani lucrează 6 ore pe zi fără ca prin aceasta să se aducă o scădere asupra salariului cuvenit, fixat pentru categoria profesională la care au fost angajați. E cazul să amintim că prin Codul familiei se stabilește că, în afară de copiii pro-

veniți din căsătorie — care au dreptul la întreținere, educație, învățatură, pregătire profesională, moștenire etc. — și copiii din afara căsătoriei, a căror filiațiune a fost stabilită prin recunoaștere sau prin hotărîre judecătorească, au față de părinte și rudele acestuia aceeași situație legală ca și un copil din căsătorie. Aceleași drepturi le au și copiii înfiați. Pentru copii (fie proveniți din căsătorie legală, fie din afara căsătoriei sau copii înfiați), părinții sînt obligați, în caz de divorț, să plătească, conform Codului familiei, cheltuieli de întreținere (creștere, educație, învățatură și pregătire profesională).

Am enumerat aici doar o parte din drepturile mamei și copilului. Ele arată grija pe care o are regimul de democrație populară pentru consolidarea familiei, pentru formarea de cetățeni sănătoși, demni constructori ai socialismului.

VASILE BRĂILOIU
consilier juridic

Prin țările lumii

PE DRUMURILE IRAKULUI

Irakul — Al Jamhuriya al Iraqiya — cum se intitulează statul, are o suprafață de 444 442 km pătrați și o populație de peste 7 milioane locuitori, dintre care circa 250 000 duc o viață nomadă. Capitala țării este Bagdadul, oraș înființat de califul Abb-Assid Al-Mansour.

ORAȘUL CELOR 1001 NOPTI

Pe vremea califului califilor — eroul celebrelor o mie și una de nopți, Harun al-Rashid, Bagdadul a cunoscut o mare înflorire. Ca o salbă de măgele pe malurile riului Tigru, așa și se înfățișează orașul. El păstrează în bună parte aspectul arab, minaretele moscheilor îl domină pînă departe. Printre ele, cele mai frumoase sînt ale moscheii de aur, o realizare arhitecturală cunoscută în toată lumea.

Inima orașului, ca în multe alte orașe arabe, este bazarul, acea îngrămădire de sute și sute de tarabe, prăvălii, cu cele mai felurite mărfuri. Aici poți găsi veritabile covoare țesute în orient, dar tot atît de frumoase sînt și covoarele de tip oriental importate din Europa. Trebuie să fii un bun specialist ca să recunoști covoarele cu adevărat lucrate în Iran sau Irak și să nu te lași convins de elocvența cu care îți laudă marfa negustorul arab. O întimplare cu haz va lămuri pe cititor.

Intr-o seară, cițiva tovarăși din grupul nostru, au cumpărat drept amintire din Bagdad niște păhărele, într-adevăr frumoase, aurite, avînd ca decor un palmier. Obiecte cu adevărat... orientale. Cînd ne-am uitat mai bine la ele, nu spre mica surprindere a tovarășilor mei, am citit inscripția: „Made in România” — fabricat în România...

BUCĂTĂRIA IRAKIANĂ

Ca să gustăm o mîncare specific irakiană ne-am dus pe malul stîng al Tigrului. Pe o veritabilă plajă, ca la mare, pescarii vînd peștii prinși noaptea. Seara, în mici grădini restaurante aceași pescari se transformă în bucătari, preparînd și servind pește-Magouf. Peștele lat și foarte gras, este tăiat în două, pe lat și înfipt în țărushi așezați în formă de cerc. În mijloc se face foc cu vreasuri. Peștele se coace la căldura flăcărilor. Cu un pahar de arac alături — un rachiou foarte tare făcut din curmale — peștele este un deliciu. mai ales dacă îl mănînci cu mîna, fără vreo ustensilă.

În general bucătăria arabă este gustoasă. Cine a mîncat o dată pilaf — Quouzi — servit pe niște făvi cît roata carului, miel cu orez, cu cele mai parfumate și mai picante mirodenii, nu poate să-l mai uite. Tot atît de gustos este și shishkabab — miel cu ceapă, roșii și mult piper. Ceaiul arab — o adevărată esență — este servit fierbinte în păhăruțe, ca cele de țuică, drept răcoritoare... și oricît de ciudat ar părea, un asemenea ceai te răcorește pe vremea cea mai toridă. Și la Bagdad termometru, rămîne nemișcat zile întregi la peste 45 grade la umbră, uneori ajungînd și la 50 grade și chiar peste.

ARHITECTURĂ

Sînt multe localități interesante în Irak, importante prin valoarea lor istorică. Nu departe de Bagdad este localitatea Ctesiphon, unde se află o măreață realizare arhitecturală rămasă din secolul al III-lea. Acolo se păstrează o uriașă boltă, un fel de mare arc de triumf. Măiestria cu care a fost realizată această boltă, numai din cărămidă, țînînd piept celor peste 1 600 ani, poate trezi invidia constructo-rilor moderni.

Babilonul a fost în antichitate un mare și vestit oraș. Împăratul Nabucodonosor a clădit aici nu numai un palat mare, ci și niște grădini care au rămas subiecte de basm. Pentru Amitis, soția lui, a construit faimoasele grădini suspendate. Pe terase din blocuri de piatră, susținute de piloni puternici, s-a așternut pămînt adus de la

mari depărtări, s-au semănat flori și arbori. Apa era adusă printr-un sistem mecanic cu canale invizibile care se deschideau la rădăcina pomilor.

Mergînd pe strada Procesionilor, care este cea mai bine păstrată, gîndurile te duc fără să vrei cu milenii în urmă. Se spune că aici l-ar fi ucis frigurile pe Alexandru cel Mare. Admiri măiestria vechilor artiști babilonieni, care au realizat poarta Ishtar cu bazo-reliefuri, sau statuia leului din piatră, foarte bine păstrată.

Dar din faimosul oraș al grădinilor suspendate, cu temple și clădiri luxoase, nu au mai rămas astăzi decît niște ruine aduse la lumina zilei în ultimii zeci de ani, după ce milenii au fost acoperite de nisipurile deșertului.

PASTORI ÎN DEȘERT

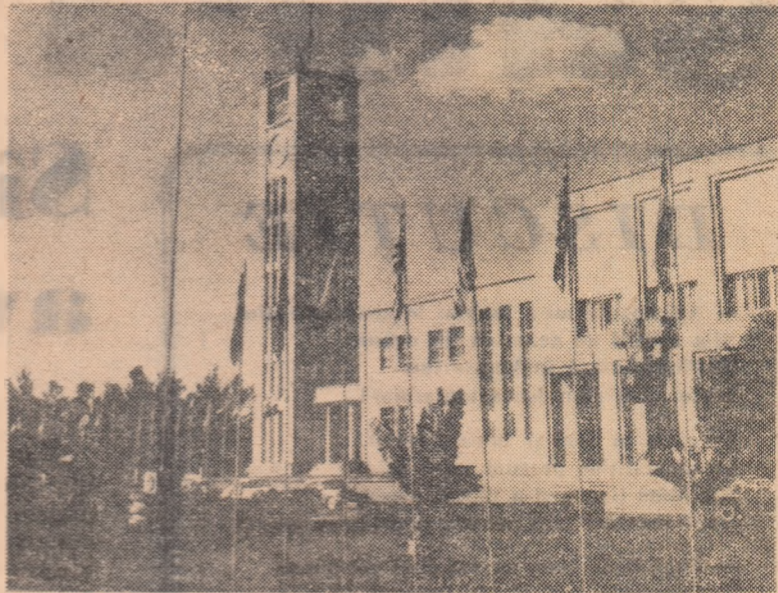
Printre nenumăratele greutăți cărora trebuie să le facă față poporul irakian, este și cea a unei agriculturi înapoiate. Se cultivă aici cereale, bumbac, tutun, susan etc. Marii proprietari, cu moșii de sute de hectare păstrează tradiția culturilor irigate, dar majoritatea țăranilor lucrează cu unelte primitive, aidoma celor folosite cu sute de ani în urmă. După aspectul satelor, extrem de sărăcicioase, îți dai seama că în ele locuiește o populație nevoiașă, în veșnică luptă cu pustiurile, cu condițiile naturale și sociale vitrege.

O bună parte din țărani se ocupă cu creșterea vitelor. Călătorind prin deșert am întîlnit adesea turme de oi, de capre, mai mici sau mai mari, lăsate pe seama a cîte unui copil. Ne întrebam nedumeriți cu ce s-or fi hrînind biete dobitoace în pustiurile fără sfîrșit? Noi nu observam nici urmă de vegetație. Apropindu-ne însă mai mult, am văzut niște ierburi firave, sărăcicioase, pe care turmele, învățînd să le descopere sub nisip, le pasc într-o atitudine de resemnare senină. Resemnarea la care stăpînii turmelor au început să renunțe. Poporul irakian, bîrnîc și priceput, este din ce în ce mai hotărît să dea un alt curs vieții sale, să o pună pe temeliile progresului, ale bunăstării.

I. TONCEANU

La Tokio a fost organizată o expoziție de artă fotografică și folclorică rominească.

După cum s-a anunțat în presă, la invitația președintelui Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine, Gheorghe Gheorghiu-Dej, Majestatea Sa Imperială Haile Selassie I, împăratul Etiopiei, va face o vizită de stat în Republica Populară Romină în zilele de 26, 27 și 28 septembrie 1964.

Imperiu constituțional ereditar constituit din Etiopia propriu-zisă și Eritreea, Etiopia are o suprafață de 1 184 320 km² pătrați și o populație de 21 800 000 (1959). Capitala țării este Addis Abeba.

În clișeu: Clădirea parlamentului, la Addis Abeba.

PERSPECTIVE PREELECTORALE ÎN S. U. A.

Deși alegerile pentru desemnarea viitorului președinte al S.U.A. vor avea loc la începutul lunii noiembrie, campania electorală este în plină desfășurare. După cum se știe, actualul președinte Johnson candidează din partea partidului democrat iar Goldwater, care în materie de politică externă promovează linia războiului rece și a intensificării încordării internaționale, din partea partidului republican.

Diverse ziare americane încearcă să analizeze cauzele mai profunde care explică desemnarea lui Goldwater în fruntea partidului republican. Faptul că un miliardar ca Nelson Rockefeller, sprijinit de alte grupuri financiare puternice, a putut să fie înfrînt de un personaj politic destul de impopular în S.U.A., invită la o serie de considerații interesante. În primul rînd se semnalează apariția unui nou grup de monopoluri relativ tinere din vestul și sudul Americii, care au acumulat în ultimii ani beneficii fabuloase de pe urma avîntului rapid al industriei de război. Este vorba de cercurile monopoliste din California, New Mexic și Texas. Dallas, de pildă, în Texas, unde a fost asasinat președintele Kennedy, a devenit un centru important al industriei de război și numără 112 trusturi de petrol, furnizoare de carburanți pentru industria aeronautică și a rachetelor, peste 100 de uzine ale industriei electronice, participante la industria de armament. Numele noilor magnați, principali susținători ai lui Goldwater, sînt H. L. Hunt, posesor al unei averi evaluate la 1—2 miliarde dolari, George Humphrey, fost ministru de finanțe în guvernul Eisenhower președintele unor puternice corporații din Cleveland și posesorul unor mijloace financiare uriașe, Demison Kitchell, directorul mai multor bănci din Arizona și al principalelor corporații din industria extracției metalelor.

Definind substratul economic al prezenței lui Goldwater în fruntea partidului republican, revista americană „Saturday Evening Post” scria că „revolta lui Goldwater este o revoltă a capitalurilor noi împotriva capitalurilor vechi”. Dorința supremă a acestor monopoluri tinere este ca, prin intermediul lui Goldwater,

ca exponent al lor, să ia locul vechilor monopoluri, să devină furnizori direcți ai contractelor militare.

Polarizarea acestor noi grupuri financiare în jurul lui Goldwater explică pe de altă parte contradicțiile care au apărut în partidul republican și care au făcut ca o serie de vechi oameni de afaceri ca Henry Ford, Augustus Long, Kaiser să se detașeze de republicani și să formeze un comitet pentru sprijinirea președintelui Johnson. De altfel, cunoscutul ziar englez „Financial Times” aprecia că majoritatea oamenilor de afaceri îl preferă în președintele Johnson lui Goldwater, față de care n-au încredere din cauza extremismului său în materie de politică externă și al incertitudinii pe care o provoacă în materie de politică economică.

Același lucru se observă în atitudinea presei. Împotriva obiceiurilor normale, o serie de ziare au anunțat încă de pe acum că vor sprijini candidatura președintelui Johnson. În afară de influentul New York Times și de New York Post care sprijineau de obicei pe candidatul democrat, s-a anunțat că foarte numeroase ziare care sprijineau pe republicani, au optat în favoarea lui Johnson și împotriva lui Goldwater. Între ele amintim de Chicago Sun Times și Chicago Daily News, Daily News, Kansas City Star și Sun Times, ziare cu tiraje de milioane de exemplare. Partidul democrat se bazează pe sprijinul sindicatelor și al populației negre.

Strategia electorală folosită de democrați se axează pe combaterea declarațiilor explozive ale lui Goldwater în ceea ce privește problemele războiului și păcii și a folosirii armelor atomice, pe atitudinea sa potrivnică față de drepturile civile ale negrilor. Senatorul Hubert Humphrey, candidat democrat la postul de vicepreședinte alături de Johnson, declara recent că „americani nu vor un președinte cu un deget nervos pe butonul nuclear”.

Previzunile cu privire la alegerile din S.U.A. sînt încă premature. Sigur este însă că poporul american nu dorește continuarea războiului rece și a politicii pe marginea prăpastiei și în această lumină pot fi confruntate șansele candidaților la postul de președinte al S.U.A.

ION MIHAILEANU

satiră și umor

DISCUȚIE

— Azi noapte mi-a umblat la geam strigoiul
Și-a sgilțit de geam ca un nebun.
Și fiindcă-afară înghețase tun
L-am auzit cum joacă tontoroii!

Eu stam în casă și fumam tutun,
Și superstițios precum mi-e soiul
Am stins țigara și-a plecat moroiul
Dar mi-a fost tare groază, drept să-ți spun!

— Fugi, bade Nae, nu mă duci pe mine!
— Cum să te duc, că zău, mi-a și strigat:
„Adă-mi tutun, măi, drac impelițat!”

Și mormăia de parcă se-mbătase!
— Păi eu am fost la geam, cam beat, vecine,
Să-ți cer tutun, c-al meu se terminase...

RUSALIM MUREȘAN

Covorul fermecat

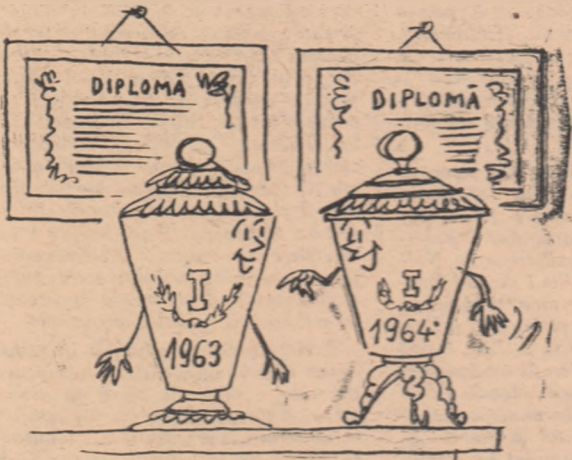
E o poveste veche: „Covorul zburător”.
Te culci pe el și gata, devii... aviator.
Știu însă și-unul care, deși e năzdrăvan,
Plutește nu aiurea, ci-aici în Bărăgan
Și uite-l, fața-și schimbă de parcă-ar fi vrăjtit
Că-i cu secară verde un timp acoperit
Iar prin april (ciresii când se îmbracă-n roz)
Secara-i preschimbată în masă de siloz
Și-n locul ei apare porumbul de nutreț,
Covorul, prin urmare, fiind și mai de preț.
Unde-i minunea asta să vii să o privești?

E într-o colectivă de lângă București
Tirnavă-i zice, numai că nu-i vestită-n vin
Ci-i tare în nutrețuri și tineret bovin.

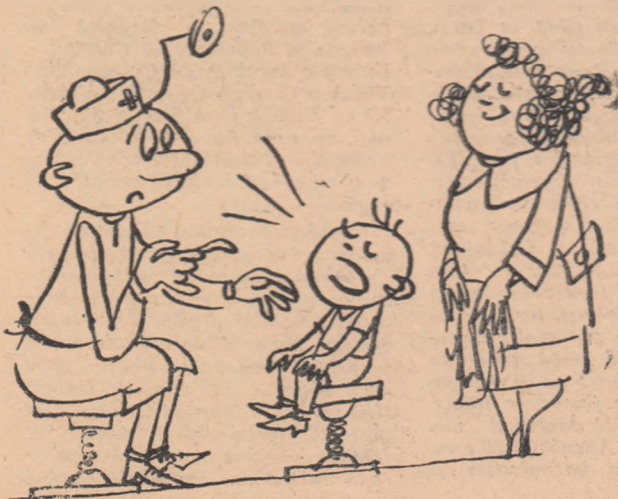
Cu-acest covor ca-n basme, colectivității mei
Ridică-n... greutate vacuțe și viței!

MIHAIL COSMA

Căminul cultural din Gliganu-Argeș, a primit
cupa pentru cea mai bună activitate pe regiune,
atât în 1963 cit și în 1964.

— Dă-te, dragă, mai încofă, să-ți facem loc și următoarei...

— Ia scoate limba, puișor!...
— Bine nene, așa înveți matala copiii?!?

Desene de T. PALL

Sînt trei avantaje!

— foileton —

Așa cum e bine știut de toată lumea, după toamnă vine imediat iarna. De asemenea, din cite se știe din bătrini, precum și din experiența celorlalte vârste, iarna este însoțită de frig. Frigul dăunează oamenilor, plantelor, păsărilor și animalelor. Ca să se apere de frig, omul se îmbracă mai gros, plantele se ascund sub formă de semințe în pământ, iar păsările și animalele intră la adăpost. Reiese deci, pe lângă alte concluzii, că animalele trebuie să aibă pe timpul iernii un adăpost. De preferință un adăpost călduros și traicic.

Conducerea gospodăriei colective din Iordăcheanu, raionul Ploiești, dorește — spre a veni și în ajutorul altor gospodării — să-și împărtășească din experiența sa în adăpostirea animalelor pe timpul iernii, să dea și altora citeva idei prețioase de felul cum se construiesc adăposturile. Astfel, la Iordăcheanu, o maternitate pentru scoafe se începe a fi construită din vară, conform unui înțelept proverb. Întii se sapă șanțurile pentru fundație. Aceste șanțuri se lasă apoi să se dărîme, iar după aceea se sapă din nou, astfel încît pământul să se amestece bine, deși aceasta n-are nici o importanță pentru viitoarea construcție. Se toarnă apoi fundațiile, după care se face o pauză de... citeva luni, ca să se consolideze betonul. În caz că începe să

crape, se lasă așa, deoarece după ce se înalță zidăria pînă la nivelul ferestrei, se face o nouă pauză — de data asta pe toată durata iernii. Între timp fundațiile îngheață și crapă și mai rău. În timpul iernii respective, cît durează „pauza”, animalele pot fi ținute într-un șopron cu pereți din împletitură din nuiele prin care gerul și viscolul intră, dar nu rămîne aci, căci poate ieși în voie.

Între timp, în primăvara următoare, construcția începe iarăși. Se sapă gropile pentru fundații, se toarnă fundațiile, începe zidăria. Dacă trece în acest timp vara și trece și toamna, lucrările pot fi oprite pentru încă o iarnă, spre a se verifica dacă fundațiile vor îngheța din nou.

Există la gospodăria din Iordăcheanu o interesantă experiență și în ce privește construirea grajdurilor de taurine. Astfel, un asemenea grajd pentru o sută de capete se construiesc în doi ani de zile pentru ca temeliele, zidurile și acoperișul să se așeze bine. După doi ani de lucru se lasă încă sub rezervă podelele, ferestrele, o parte din acoperiș și altele, — adică grajdul nu se termină și nu se poate numi grajd. Pînă una alta construcția poate fi folosită ca magazie pentru cartofi și bostani.

Acest sistem de lucru are trei avantaje:

- 1) Se lucrează încet;
- 2) Fără grabă;
- 3) Construcțiile nu sînt niciodată terminate și, în felul acesta, în caz că se ivește un procedeu nou, acesta poate fi imediat aplicat.

G.A.C. Iordăcheanu este dispusă să primească observații și sugestii pe marginea acestui sistem (și sîntem siguri că va primi).

ION BĂIEȘU

ANECDOTE

Pocăința lupului

(Din folclorul sîrb)

Se pocăi lupul și se legă cu jurămintă să nu mai omoare, să nu mai prade și să nu mai pună bucațică de carne în gură în viața lui. Așa pocăit, porni în pustiu să nu mai vadă pe nimeni și să trăiască acolo ca un sfînt. Cum mergea, îi ieși dintr-o dată în cale un gînsac care, văzîndu-l, se opri în loc, întinse gîtul și începuse să sîsiie. Lupul, nici una nici două îl înhăță cu dinții și-l înghiți cît ai zice pește.

Întrebat la judecată de ce a omorît și și-a călcat jurămintul, lupul sări cu gura:

— De ce l-am omorît? Ca să-l învăț minte! De ce sîsiia în fața unui sfînt?

Naivul păgubit

Un hoț se furișă noaptea în podul unei case să fure niște slănină. O băgă în sac, aruncă

sacul pe spinare, dar nu știu cum se împiedică și printr-o deschizătură căzu chiar în odaia în care dormea stăpînul casei, nevasta lui și copiii.

Auzind zgomot, stăpînul strigă:

— Care-i acolo?

— Dracul! răspunse hoțul.

Stăpînul scupă în sin și întrebă:

— Ce vrei de la mine, necuratule?

— Nu vreau nimic. Ți-am adus niște slănină!

Stăpînul se sperie și mai tare:

— Cară-te de-aici cu slăcina ta cu tot, mîncă-te-ar pustia!

— Bun! zise hoțul. Dacă ți-i teamă de mine și ți-i scirbă de slăcina mea, iaca plec! Ajută-mă numai să pun sacul în spinare!

Bucuros că scapă de necurat, stăpînul hurducă sacul, îl puse în spinarea hoțului și-i deschise ușa.

DISTIHURI

Unui viticultor frun-
taș.

Muncește, nu se lasă!
Răsplata lui e... „Grasă”.

Aceluiaș.

Pe dînsul niciodată
Succesul nu-l îmbată!

Unui bun operator de
cinematograf sătesc.

Tu, ca bun operator,
Ai renumele... sonor.

Unui bufetier ce dij-
muiește berea.

Mă făcuși să cred
Că țapul e... ied.

Unui medic certat cu
punctualitatea.

Bine-ar fi ca la tot pasul
Tu să-ți mai consulți și ceasul!

Unui horticultor frun-
taș.

Dînsul demonstrează
Că-i florar de... vază.

Unui dactilografe ne-
atente.

Ea la mașină are
Greșeli cu carul mare!

TITI GHEORGHIU